

FROUKJE VAN WERDUM

Openluchtspel in vier bedrijven

door

GERRIT VOSKES

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **FROUKJE VAN WERDUM** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **GERRIT VOSKES** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1999 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **20** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Froukje van Werdum - weesmeisje en later moeder van Maria en Ursula,
plm. 25 jaar
Maria - haar dochter, plm. 20 jaar
Ursula - haar dochter, plm. 20 jaar
Oom Frans Extercate - eigenaar van "Het Galgenveld" plm. 50 jaar
Tante Suze - zijn vrouw, plm. 45 jaar
Herman Bax - de broer van Suze, plm. 35 jaar
Jan van Beckum - jonge man van adel en zoon van de baron en freule
van Beckum, plm. 25 jaar
Baron Arnold van Beckum - plm. 55 jaar
Freule Constance van Beckum - plm. 50 jaar
Meester Bunte - rentmeester van landgoed ALTENA, plm. 65-70 jaar
Bram, Peter en Wouter - studievrienden van Jan van Beckum, allen plm.
22-25 jaar
Adriaan Veldman - rijke boerenzoon, 25-30 jaar
Geert, Freek en Hendrik - zijn vrienden, allen plm. 22-25 jaar
Grietje, Alie en haar zuster Mina - vriendinnen van Froukje, allen plm. 22
jaar
Pastoor - plm. 40 jaar
Taxichauffeur
Arie - vriendje van Ursula
Man en kinderen van Grietje
Man en kinderen van Mina
Figuratie Proloog, - kermis - en terrasbezoekers, handlangers van
Adriaan

DECOR:

Als locatie adviseert de schrijver een kruispunt. Dat wil zeggen een zandweg van links naar rechts met, enkele meters uit het midden naar rechts, een weg naar achteren lopend. Links van deze weg een herberg met het opschrift "Het Galgenveld". Aan de voor en aan de naar achteren lopende weg bevindt zich een terras met stoelen en tafels. Achter de herberg aan de weg, op ongeveer een meter of vijftien, moet er een mogelijkheid bestaan om rook, en later, vuur te laten ontstaan. Verder, indien mogelijk, staat er nog een grote boom met zitbank. Aan de rechterzijde is een lage afrastering en aan de voorkant rechts een groot laag hek met het opschrift: "Landgoed Altena". Achter dit hek, op ongeveer tien meter, staat een theehuisje of koepeltje, met een open voorkant, gemeubileerd met een tafel en enkele stoelen. Op het kruispunt staan een zitbank en een wegwijzer met links "Delden", rechts "Goor" en naar achteren "Beckum" erop.

PROLOOG

De herberg ziet er verlaten uit. De gordijnen zijn gesloten en het terras is niet aangekleed. Er heerst een zichtbaar sombere sfeer. Heel in de verte klinkt er Gregoriaans gezang. Dan komt er van rechts een boerenwagen, getrokken door een onverzorgd paard. Op de bok zit, naast de koetsier, drost Goossen van Raesfeld en hij kijkt nors voor zich uit. Op de wagen zitten Maria van Beckum en Ursula van Werdum, in het grijs gekleed, biddend tegenover elkaar. Achter de wagen loopt een jongen met een kruis, een oud smoezelig vrouwtje dat een rokende test met houtskool draagt, en de pastoor. Van links komen er enkele mannen, vrouwen en luidruchtige kinderen aanlopen. Als de stoet passeert, knielen de vrouwen en de mannen ontbloten hun hoofd. De kinderen worden tot stilte gemaand. Als de stoet rechtsaf gaat, maakt zich uit de knielende vrouwen een oud vrouwtje los. Als ze met de wagen meeloopt, roept ze:

VROUW: Maria...! Ursula....! Wees niet bang voor de dood. Jullie zullen niet sterven. Het vuur zal jullie niet deren. *(de drost kijkt verstoord om en geeft de pastoor een teken. De pastoor neemt de vrouw bij de arm en als hij haar naast de wagen weghaalt roept ze)* Maria! Ursula! Ooit zullen jullie terugkomen en gelukkig worden. *(als het oude vrouwtje, dat achter de wagen loopt, hardop lacht, valt ze op de knieën en verdwijnt ergens achter de herberg. De stoet verdwijnt uit het zicht en het Gregoriaanse gezang is gestopt. Ook de dorpelingen zijn intussen verdwenen)*

EERSTE BEDRIJF

Eerste Scène

Op een vooravond in november.

De gordijnen van de herberg worden opengedaan en Froukje komt naar buiten met enkele tafelkleedjes over de arm. Ze zingt een vrolijk liedje terwijl ze de terrasstoelen neerzet en kleedjes over de tafels legt. Er komen enkele mannen en vrouwen langs, die haar vriendelijk groeten en richting dorp lopen. Van links komt een echtpaar waarvan de man aanstalten maakt om nog een afzakkertje in de herberg te nemen. Hij wordt echter door zijn vrouw hardhandig tot de orde geroepen. Als Froukje naar de zijkant van het huis loopt, gaat de deur van de herberg open. Adriaan, Geert, Freek en Hendrik komen op en lopen naar links zodat ze Froukje niet zien. Ze worden vriendelijk door Frans Extercate naar buiten geloodst. Geert, Freek en Hendrik zijn eenvoudig gekleed. Adriaan Veldman daarentegen draagt een keurig, stijf, donker pak. Hij gedraagt zich anders qua houding en taalgebruik.

FRANS: (*vrolijk*) Nou, jongens, bedankt en nog veel plezier op de kermis. En denk erom, kom vanavond goed naar huis.

HENDRIK: (*lalt*) Wat naar huis! De avond begint pas, of niet, jongen. (*zingt*) En we gaan nog niet naar huis... (*de anderen vallen in*)... nog lange niet, nog lange niet. We gaan nog niet naar huis. Want moeder is niet thuis. (*terwijl de anderen aanstalten maken om weg te gaan, lalt Hendrik nog even door*) Niet naar huis toe gaan, niet naar huis.....

FREEK: (*valt in*) Kom maar, Hendrik, hou je maar aan mij vast. (*tot de anderen*) Nou, jongens, op naar de kermis. (*ze wandelen rustig naar links*)

HENDRIK: (*strijdlustig*) Als ik straks op de kermis ben, sla ik de hele kop van jut in elkaar.

GEERT: Ja, doe dat maar, jongen. Daar kan je niks mee overkomen. Want als je in de zweefmolen gaat zitten, spuug je toch alles onder.

HENDRIK: (*lalt*) O ja? Dat moet jij nodig zeggen. Ben je vergeten van vorig jaar? Man, je was toen zo misselijk van die oliebollen, dat je niet eens een zweefmolen nodig had. Jij kotste bijna het hele vlooientheater onder.

GEERT: Dat was toen heel wat anders. Ze hadden die dingen in oude olie gebakken.

FREEK: Wat zeg je daar? Oude olie? Man, die oliebollen bleven drijven in je maag, zo veel bier had je op, hahahaha. (*maakt aanstalten om weg te gaan*) Nou, kom op, jongens, we gaan. (*tot Adriaan die Froukje*

heeft gezien) Waar sta jij nu naar te kijken?

ADRIAAN: *(fluit)* Zien jullie dat, jongens? Daar hebben we dat Friese volbloedje waar alle jongens in het dorp over praten. Dat is de eerste keer dat ik haar zie. *(tot Frans)* Waarom heeft die ons vanavond niet mogen bedienen in plaats van je vrouw?

FRANS: Rustig aan een beetje, Veldman. Je praat wel over mijn nicht.

ADRIAAN: O, wees maar niet zo aangebrand, Extercate. Het is niet mijn bedoeling om haar te beledigen. Als ik zeg "Fries volbloedje", bedoel ik dat als een compliment.

GEERT: Kom op, Adriaan. Ga nou mee. Dat meisje zit heus niet op jouw complimentjes te wachten.

FREEK: *(pakt Hendrik)* Kom maar, Hendrik, we gaan. Die anderen komen vanzelf wel. *(ondersteunt Hendrik en ze gaan beiden op weg)*

ADRIAAN: *(loopt tergend langzaam naar de andere kant van het terras)* Jongens, ga maar vast vooruit. Ik kom jullie zo achterna. *(tot Geert)* Ik wil eerst kennismaken met dat volbloedje. Zo doen ze dat bij de deftigheid ook. *(kijkt hen minderwaardig aan)* Maar ja, dat kennen jullie niet. Daar zijn jullie veel te grote boeren voor.

GEERT: *(minachtend)* Moet je hem horen. Jij hoeft je niks te verbeelden. Je bent niks beter dan ons. *(laatdunkend)* Ja, nou kun je. Nu je zelf een mooi pak aan hebt.

HENDRIK: *(alt)* Ze moest je eens zien als je boven op de mestbult staat.

FREEK: Kom maar niet te dicht bij haar. Je stinkt net zo hard naar mestvoer als wij.

GEERT: *(spoort zijn vrienden aan)* Kom, jongens, we gaan.

HENDRIK: Ik ram die kop van jut in mekaar. *(zingend)* We gaan nog niet naar huis... *(alle drie links af. Als Adriaan naar de andere kant van het terras loopt, blijft Frans nog even aarzelend aan de voorkant staan en gaat dan naar binnen)*

ADRIAAN: *(hard)* Hallo!

FROUKJE: *(gaat rustig door met het terras)* Daag.

ADRIAAN: Nog aan 't werk?

FROUKJE: *(kijkt even op en knikt)* Dat zie je toch! Het terras klaarzetten. 't Zal straks nog wel druk worden.

ADRIAAN: Ja, het is de laatste avond van de najaarskermis. Heeft je oom je dan geen vrij gegeven?

FROUKJE: *(kijkt niet op)* Natuurlijk wel.

ADRIAAN: *(gaat op de punt van de tafel zitten)* Zal wel druk worden straks in het dorp, 't is mooi weer.

FROUKJE: Ja. *(Adriaan staat haar in de weg)* Als je nu even opzij gaat, kan ik verder.

ADRIAAN: Ga jij dan niet? Ik bedoel, naar de kermis?

FROUKJE: Jawel, maar als jij me telkens voor de voeten blijft lopen, kan 't nog wel even duren. (*draait haar rug naar hem toe en wil weglopen*)
Je mag wel opschieten. Je kameraden zijn al weg.

ADRIAAN: O, die vind ik straks wel terug. (*aarzelend*) Ga je alleen?

FROUKJE: Nee hoor, met mijn vriendinnen.

ADRIAAN: Vriendinnen?

FROUKJE: Ja, vriendinnen. Kan dat niet?

ADRIAAN: Jawel, maar.... Je woont hier nog maar pas en eh....

FROUKJE: Nou en, daarom kan ik al wel vriendinnen hebben. (*duwt hem opzij*) Nou, ik heb geen tijd. (*wil af gaan*)

ADRIAAN: (*verspert haar de weg*) Wacht even. Hoe heet je eigenlijk?

FROUKJE: Froukje. Froukje van Werdum.

ADRIAAN: Froukje? Dat is geen naam die je hier regelmatig hoort. Waar kom je vandaan?

FROUKJE: Uit Friesland. (*gaat uitdagend voor hem staan*) Maar dat wist je toch al? Dacht je dat ik het niet gehoord had wat je tegen je vrienden zei: "Is dat nu dat Friese volbloedje?"

ADRIAAN: Goed goed, excuus, het was niet mijn bedoeling om....

FROUKJE: (*valt in*) Wat je bedoeling dan wel is geweest, kan me niet schelen. (*kijkt hem hautain aan*) Ik zou maar oppassen, Adriaan Veldman, Friese volbloed merries kunnen soms gemeen van zich aftrappen. (*gaat af naar binnen*)

ADRIAAN: (*blijft even staan*) Godver.... (*gemeen lachend*) O, ben jij er zo een. Je hebt het wel hoog in de bol. Ik krijg je nog wel, Fries volbloedje. De zweep erover dan bind je wel in. Je leert Adriaan Veldman nog wel kennen. (*schopt kwaad tegen een steen juist op het moment dat Herman Bax op de fiets van links aan komt rijden*)

HERMAN: (*vriendelijk*) Dag, Veldman. Ook de laatste avond nog naar de kermis?

ADRIAAN: (*onverschillig*) Ja, en ik ben van plan er een smak geld doorheen te jagen.

HERMAN: Je mag wel opschieten. Ik kwam je vrienden al tegen. Ze zijn al bijna in het dorp.

ADRIAAN: Ach, pennenlikker, bemoei je met jezelf. De burgemeester heeft alle ambtenaren zeker naar huis gestuurd?

HERMAN: Ja, dat klopt, we zijn inderdaad allemaal een uur eerder naar huis gegaan omdat het kermis is.

ADRIAAN: (*minachtend*) Och, de burgemeester zal wel gedacht hebben, laat ik die pennenlikkers maar naar huis sturen. Als daar de hele middag het draaiorgel voor het raam staat, kunnen ze toch niet slapen, hahaha. (*loopt zogenaamd strompelend en achteromkijkend af*)

HERMAN: (*haalt zijn schouders op*) Ach, ik weet wie het zegt. Je bent

niet wijzer. Je vader en moeder hebben je veel te veel verwend.
(*stompelt met de fiets aan de hand rechts langs het terras*) Rotvent.
(*Froukje komt uit huis op en wil kijken wat er aan de hand is*)

FROUKJE: Dag, Herman, al terug van je werk? Wat is er aan de hand?
Tegen wie had je het?

HERMAN: Tegen die rotvent van Veldman. Die doet niets liever dan mensen in de grond trappen. (*wil doorlopen*) Ik laat hem maar praten. Hij is niet wijzer.

FROUKJE: (*haalt haar schouders op*) O, die. Ik weet het. Hij heeft hier vanmiddag een tijdje met zijn vrienden binnen zitten zuipen. Hij zal de pest wel in hebben dat ik hem net heb afgepoeierd.

HERMAN: Heeft hij je lastiggevallen?

FROUKJE: Nee, dat niet. Hij wilde weten of ik naar de kermis ging en met wie.

HERMAN: Ja, natuurlijk, hij dacht zeker dat je niet zou gaan, omdat je hier nog maar pas woont. Tegen mij maakt hij altijd van die rotopmerkingen over ons gemeenteamttenaren.

FROUKJE: Trek je er toch niets van aan, Herman. Ik heb hem net wel leren kennen. Alie en Mina hadden me al voor hem gewaarschuwd. Hij heeft Mina ook al een poosje lastiggevallen. Maar toen hij op een avond een flink pak slaag van haar broer heeft gekregen, was het gauw afgelopen. Hij heeft het nooit weer gedaan.

HERMAN: Je moet voor hem uitkijken, Froukje. Hij is niet te vertrouwen.

FROUKJE: Ik lust hem wel. Dat heb ik hem net wel aan zijn verstand gebracht. (*Suze komt uit huis op*)

SUZE: (*verwonderd*) Ben jij er al, Herman? Wat ben jij vroeg.

HERMAN: Het gemeentehuis ging vanmiddag om drie uur dicht. Dat heb ik je vanmorgen vergeten te zeggen.

SUZE: Jij gaat straks toch zeker ook wel even naar het dorp? Het is de laatste avond.

HERMAN: (*quasi verbaasd*) Wie, ik? Nee, liever niet. Kermis vieren laat ik aan de jongelui over.

FROUKJE: Wat een onzin, Herman. Je bent toch geen oude kerel.

SUZE: (*plagend*) Welnee, maar soms gedraagt hij zich wel zo. Hij is verdorie nog maar zevenendertig en doet nu al of hij niet meer op de kermis hoort. Ik ken mijn broer wel.

FROUKJE: Herman, ook al wonen we hier wat achteraf, daarom hoef jij je nog niet te verstoppen. Je moet eens naar de stad gaan. Wat modernere kleren kopen en eens meer onder de mensen komen. En dan vooral die paar dagen in het jaar als er kermis in het dorp is.

HERMAN: Ach, Froukje, een vent van zevenendertig alleen op de kermis is maar niks. Laat me maar mooi thuisblijven. Vanavond kan het hier

nog best druk worden als de kermis afgelopen is. Meestal blijven er hier nog wel een paar hangen om een afzakkertje te nemen. Dan drink ik er wel eentje mee. Dan hoef ik ook niet in het donker naar huis. (*gaat met fiets achter af*)

SUZE: (*roept hem na*) O, Herman, voor ik het vergeet. Meester Bunte is hier vanmorgen geweest. Hij vroeg hoe laat je van je werk kwam. Hij wou je spreken zei hij.

HERMAN: (*schrikt*) Bunte, de rentmeester? (*aarzelend*) O eh... Nu al?

SUZE: Wat is er? Of verwachtte je meester Bunte?

HERMAN: Ja, dat wel, maar....nu al.....

SUZE: Wat is er, Herman? Of wilde je dat niet weten voor ons?

HERMAN: Natuurlijk wel, Suze. Maar hij heeft mij een tijdje terug iets persoonlijks gevraagd. (*vlug*) Ik heb gezegd dat ik er eerst over wil nadenken. En dat wist hij toch? (*wil afgaan*)

SUZE: (*nieuwsgierig*) Wat is er, Herman? Waar wil je over nadenken? Of wil je ons dat niet zeggen?

HERMAN: (*afwerend*) Daar gaat het niet om, Suze, maar....heeft hij verder nog wat gezegd?

SUZE: Nee, ik heb gezegd dat je altijd om half vijf thuis bent. Hij wil hier om vijf uur zijn.

HERMAN: Nou goed, dan moet ik hem maar ontvangen. (*gaat af*)

SUZE: Ik begrijp niet waarom Bunte mijn broer per se wil spreken. Als het om de pacht gaat van Het Galgenveld moet hij toch bij oom Frans en mij zijn.

FROUKJE: Wie zegt dat het om de pacht gaat, tante? Wat is dat voor een man, die meester Bunte?

SUZE: Meester Bunte is de rentmeester van Altena. Ik weet niet anders dan dat hij altijd in dienst van Arnold van Beckum is geweest. Het is een hele vriendelijke, oude man. Maar wel heel erg rechtvaardig. Je zult hem nog vaak genoeg zien.

FROUKJE: Het was net of Herman ervan schrok, toen u zei dat meester Bunte hem wilde spreken.

SUZE: Je hebt gelijk. Hij wist het. Maar Herman is erg gesloten. Hij was er vast niet uit zichzelf over begonnen.

FROUKJE: Soms heb ik wel eens medelijden met hem. Hij doet wel vaak erg opgewekt, maar ik geloof dat hij diep in zijn hart erg eenzaam is.

SUZE: Dat is ook zo, Froukje, ik ken mijn broer maar al te goed. Hij heeft zich door die horrelvoet altijd minderwaardig gevoeld. De meisjes keken vroeger altijd wat op hem neer. Ik had wel eens medelijden met hem. Vooral omdat hij zo'n lief en zachtaardig karakter heeft.

FROUKJE: Nou, tante Suze, uw broer hoeft zich vast niet minderwaardig te voelen. Hij ziet er best goed uit. Alleen zou hij zich wat moderner

moeten kleden. (*kijkt de weg af*) Ik hoop dat de meisjes nu ook zo komen.

SUZE: (*lacht*) Geduld, jongedame, die vriendinnen van jou zijn allemaal boerendochters. Die moeten eerst thuis hun werk afmaken. Wees maar gerust, ze komen hier vanzelf wel voorbij.

FROUKJE: Ik ben anders best benieuwd hoe ze hier bij jullie in het dorp kermis vieren. Bij ons in Friesland.... (*Suze valt in*)

SUZE: (*lacht*) ...Ja, jongedame, ik weet er alles van. Volksdansen, ringsteken. Je hebt het me allemaal verteld.

FROUKJE: Ach, tante, maar ik mis Friesland ook zo.

SUZE: Dat weet ik toch, kindje. (*pakt haar even*) Oom Frans en ik zullen ervoor zorgen dat jij je hier zo gauw mogelijk thuis zult voelen.

FROUKJE: Ik voel me al helemaal thuis bij jullie, tante. Alleen het is hier anders. Misschien is het de vrijheid wel waar ik nog aan moet wennen. In het internaat ging alles zo volgens de regels.

SUZE: O, pas maar op, meisje. Wij hebben hier ook onze regels. Alleen hebben wij jou daar nog niet op hoeven wijzen. Daarom moet je vanavond vooral plezier maken met de jongelui in het dorp. (*Jan van Beckum komt met zijn studievrienden Bram, Peter en Wouter, vrolijk pratend, door het hek op*)

FROUKJE: Kijk eens wie daar aankomen, tante.

SUZE: Ik heb het al gezien. Dat is Jan van Beckum met zijn vrienden. Die gaan zeker ook naar de kermis.

FROUKJE: (*stoot haar aan*) Wat heeft hij daar een stel aardige jongens bij zich. Heel wat beschaafder dan die Adriaan Veldman en zijn vrienden.

SUZE: Stil, kind, Jan van Beckum is toevallig wel van adel, al laat hij dat niet merken. En zijn vrienden zijn dat misschien ook wel.

FROUKJE: Hij kan dan wel van adel zijn, maar daarom voelt hij zich nog niet te groot om in Het Galgenveld regelmatig een biertje te drinken.

SUZE: Dat doet hij anders nog maar sinds een paar weken. Vroeger kwam hij hier nooit. Hij heeft ook al eens een keer gevraagd waarom jij niet helpt in het café.

FROUKJE: (*nieuwsgierig*) En wat hebt u toen gezegd, tante?

SUZE: (*lachend*) Dat jonge meisjes zoals jij niet in een gelagkamer van een herberg thuishoren, nu goed.

FROUKJE: O, maar ik weet best veel van hem, hoor. Ik weet bijvoorbeeld dat hij in Groningen heeft gestudeerd. Dat hij nu klaar is met zijn studie en vakantie heeft. (*legt hier en daar een kleedje recht en kijkt wat steels naar de jongens*)

WOUTER: (*gaat even op het bankje op het kruispunt zitten*) Hoe ver is het nog lopen naar het dorp, Jan?

JAN: (*denkt even na*) Een half uur..... (*lacht en gaat bij hem zitten*) Zeg, Wouter, je wilt toch niet zeggen dat je nu al moe bent?

PETER: (*spottend*) Waaaat? Wouter moe? Dat kan ik me van zo'n sportman als hij niet voorstellen. Ik denk eerder dat hij dorst heeft gekregen. En dan is hij niet de enige. (*wijst*) Jongens! Zien jullie wat ik zie?

BRAM: (*kijkt*) Jazeker, een herberg op ons stoffige pad. (*wil hard gaan lopen*) Kom op, we doen wie er het eerst is. De laatste moet een rondje geven.

JAN: Haast je maar niet, Bram. Die bierpomp loopt heus niet weg. Die herberg staat hier al sinds mensenheugenis.

PETER: Maar ik heb het ook niet over bier, jongens. Moet je eens kijken wat daar op ons staat te wachten.

WOUTER: Wie bedoel je? Die oude of die jonge.

PETER: (*fluit*) En die jonge is, zo te zien, zeker geen boerentrien.

JAN: (*bestraffend*) Peter, blijf wel even een heer, hè. Jongens, dat is nu dat meisje dat ik een week of vier terug meegenomen heb vanaf het station.

BRAM: En dat loopt hier allemaal in het wild los? Dan heb je niets te veel gezegd. Die wil ik wel eens van dichtbij zien. Kom, jongens, we nemen een biertje op het terras. (*ZE lopen richting terras*)

FROUKJE: Zo te zien komen ze hiernaartoe, tante.

SUZE: Ga jij maar zo lang naar achter, Froukje. Als je vriendinnen er zijn, roep ik je wel.

FROUKJE: (*teleurgesteld*) Ja maar tante ik....

SUZE: Ga nu maar, ik kan het alleen wel af. (*loopt op de jongens af*)

FROUKJE: Goed, tante. (*blijft treuzelen*)

JAN: Goed, jongens, we nemen hier eerst een biertje, voor we naar de kermis gaan. Maar doe me een plezier. Hou je aLsjeblieft in tegenover dat meisje. (*voorzichtig*) Ze is zo..... (*hoofdschuddend*) ik weet het niet.

WOUTER: (*spottend*) Moet je hem horen. Of ben je soms van plan haar ook aan je (*breedvoerig*) omvangrijke vrouwenveroveringen toe te voegen, Jan van Beckum?

PETER: (*medelijdend*) En er lopen al zo veel studentes in Groningen rond met liefdesverdriet. Alleen omdat Jan nu afgestudeerd is en ze hem nooit meer zullen zien. (*ze stappen het terras op*)

SUZE: (*vriendelijk*) Goedemiddag, heren.

ALLEN: Goedemiddag, dames. (*ze gaan achteraan op het terras zitten*)

JAN: (*zwaait naar Froukje*) Hallo, Froukje. (*Froukje zwaait verlegen terug*)

SUZE: (*ziet dit, vriendelijk*) En, jongens, ook de laatste avond nog even naar de kermis?

WOUTER: Jazeker mevrouw, dit buitenkansje laten we niet voorbijgaan of wel, jongens?

PETER: We gaan eerst roosjes schieten en daarmee gaan we boerenmeisjes versieren, hahahaha....

FROUKJE: *(op een afstand)* Verbeeld je maar niks. Je moet niet denken dat de meisjes zich hier zo makkelijk laten versieren. Dat jullie toevallig geen boeren zijn, wil nog niet zeggen dat jullie indruk zullen maken op de meisjes.

BRAM: *(lacht)* Dat is één nul, Peter. Die jongedame is in elk geval niet op haar mondje gevallen.

SUZE: *(tracht de situatie te redden)* Wat zal het zijn, heren?

ALLEN: Bier in een zo groot mogelijk glas, mevrouw.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto